

Posudek vedoucího na bakalářskou práci p. Tomáše Zuklína „Sjednocování Číny ve filmové tvorbě“

Autor se v předložené práci věnuje obrazu dvou historických sjednocení Číny – prvního, které uskutečnil První svrchovaný císař Qin Shihuangdi (císařem v letech 221-210 př. n. l.) na konci doby Válčících států (453-221 př. n. l.), a posledního uskutečněného komunisty roku 1949 po jejich vítězství v občanské válce s Kuomintangem – ve filmografii Čínské lidové republiky. Výběr tématu je nesporně zajímavý a důležitý a umožňuje autorovi zmapovat konkrétní odraz širších ideologických vlivů v médiu, které je z hlediska propagandy jedním z nejdůležitějších, stejně jako prostředky propagandou užívané.

Základem pro analýzu bylo patnáct filmů natočených mezi roky 1952 až 2009, jejichž chronologicky řazený přehled se stručným shrnutím jejich obsahu autor uvádí v kapitole 3.

Velkým kladem práce je to, že autor svůj rozbor zařadil do širšího teoretického rámce sociologických a politologických teorií propagandy a legitimace moci, které diskutuje v první kapitole. Je zřejmé, že autor se v dané teoretické problematice orientuje a obecnější teoretické přístupy dokáže adekvátně aplikovat na konkrétní materiál. Ve své analýze používá zejména následujících pojmů: propaganda příkazující (která hledá okamžitou odpověď, reakci) a podmiňující (utvářející veřejné mínění a postoje v dlouhodobém horizontu), credenda (věci, kterým se má věřit) a miranda (věci, které je třeba obdivovat), v oblasti legitimace moci potom především legitimaci ideologickou a personální. Přehledně a adekvátně k hlavnímu tématu je v kapitole 1.3 pojednán i výklad o filmové propagandě v Čínské lidové republice.

Zajímavé je i následující pojednání o obou zmíněných sjednoceních a způsobech legitimace moci vítězných režimů ve druhé kapitole, byť v případě legitimace dynastie Qin by autorovi bylo možno vytknout, že vychází především z již poněkud starší práce J. Dulla z roku 1975, která nepochybně prezentuje velmi dobré a inspirativní postřehy, nicméně v určitých názorech došlo vlivem nových rozborů dostupných pramenů k určitým posunům (zde by bylo možno upozornit např. na novější práce M. Kerna, M. E.

Lewis, Y. Pinese ad.). Z hlediska hlavního tématu jde však o problém okrajový, jehož důkladnější zpracování by vyžadovalo samostatnou obsáhlou práci. Naproti tomu výklad o legitimitě komunistické moci vychází z nejnovější literatury a působí velmi přesvědčivě.

To platí rovněž o samotném rozboru zkoumaných filmů, kde – jak již bylo uvedeno výše – autor projevuje schopnost adekvátně aplikovat již zmíněné teoretické nástroje na konkrétní materiál. Přitom předkládá vlastní periodizaci vývoje čínské kinematografie ve vztahu ke zkoumanému tématu a poukazuje na rozličné posuny, které jsou při srovnání jednotlivých fází patrné. Domnívám se, že v tomto směru se autorovi podařilo postihnout hlavní vývojové trendy a správně je pojmenovat.

Práci doplňuje obsáhlý seznam kvalitní a aktuální odborné literatury.

Celkově představuje práce p. Tomáše Zuklína obsahově, konzistentností i logickým uspořádáním zdařilou a kvalitní práci, která plně splňuje požadavky kladené na práci bakalářskou. Je velká škoda, že jinak kvalitní práci hyzdí časté překlepy – nejde ani o prohřešky stylistické, v tomto směru je práce napsána kultivovaným a čtivým jazykem – které lze připsat na konto zřejmě značnému spěchu v závěrečné fázi práce. Z uvedených důvodů tedy práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně až velmi dobře.

V Praze dne 19. 6. 2014

Mgr. Jakub Maršálek Ph.D.